

Załącznik do Uchwały Nr 01/34/2023
Zarządu Banku Spółdzielczego w Oleśnicy
z dnia 14.05.2023 roku.

Załącznik do Uchwały Nr 03/02/2023
Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego
w Oleśnicy z dnia 18 maja 2023 roku

**Informacja podlegająca ujawnieniom zgodnie z Polityką
ujawniania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym
Banku Spółdzielczego w Oleśnicy w zakresie adekwatności
kapitałowej, wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających
ogłaszaniu na dzień 31.12.2022 roku**

Oleśnica, maj 2023 r.

Spis treści:

I. Wprowadzenie	3
II. Informacje ujawniane zgodnie z częścią ósmą Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (z późn.zm.) art. 447 – najważniejsze wskaźniki (wzór EU KM1).	4
III. Informacje ujawniane zgodnie z art. 111a ust. 4 ustawy Prawo bankowe, informacje dotyczące ryzyka operacyjnego (Rekomendacja M) oraz informacje dotyczące ryzyka płynności (Rekomendacja P).	5
1. Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa.	5
2. Opis polityki wynagrodzeń oraz informacja o powołaniu komitetu ds. wynagrodzeń.	7
3. Opis systemu zarządzania ryzykiem, informacje dotyczące ryzyka operacyjnego (Rekomendacja M) oraz informacje dotyczące ryzyka płynności (Rekomendacja P).	9
4. Opis systemu kontroli wewnętrznej zgodnie z Rekomendacją H 1.11	30
IV. Informacje ujawniane zgodnie z Rekomendacją Z 13.6 dot. sposobu zarządzania istotnymi konfliktami interesów.	33
V. Oświadczenie Zarządu Banku.....	34
Załącznik nr 1 - Ocena wyboru zakresu ogłaszanych informacji.....	35

I. Wprowadzenie

Niniejszy dokument stanowi realizację:

- 1) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/212 (Rozporządzenie CRR);
- 2) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego na instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniającej dyrektywę 2002/87/WE i uchylającej dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dyrektywa 2013/36);
- 3) Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 r. ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (Rozporządzenie 2021/637);
- 4) Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym;
- 5) Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe;
- 6) Rekomendacji M, dotyczącej zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach, stanowiącej załącznik do uchwały Nr 8/2013 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 8 stycznia 2013 r.;
- 7) Rekomendacji P, dotyczącej zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków, Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2015 r.;
- 8) Rekomendacji Z, dotyczącej zasad ładu wewnętrznego w bankach, Komisji Nadzoru Finansowego.

Informacje podlegające ujawnieniom dotyczące Banku Spółdzielczego w Oleśnicy według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. (zwane dalej „Informacjami”) sporządzane są na podstawie wewnętrznych procedur:

- 1) „Polityki ujawniania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym Banku Spółdzielczego w Oleśnicy w zakresie adekwatności kapitałowej, wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających ogłaszaniu”;
- 2) „Instrukcji sporządzania i ogłaszania przez Bank Spółdzielczy w Oleśnicy informacji podlegających ujawnieniom”.

Informacje przeznaczone są dla uczestników rynku, a także innych podmiotów bądź osób zainteresowanych zakresem ogłaszanych informacji. Informacje ogłaszane są raz do roku.

II. Informacje ujawniane zgodnie z częścią ósmą Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (z późn.zm.) art. 447 – najważniejsze wskaźniki (wzór EU KM1).

W celu spełnienia wymogów określonych w Rozporządzeniu CRR, Bank jako instytucja mała i niezłożona, w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 145 Rozporządzenia CRR oraz instytucja nienotowana w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 148 Rozporządzenia CRR, raz do roku ujawnia najważniejsze wskaźniki, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR.

EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki

		a	b
		2022	2021
	Dostępne fundusze własne (kwoty)		
1	Kapitał podstawowy Tier I (tys. zł)	53 460,88	51 809,33
2	Kapitał Tier I (tys. zł)	53 460,88	51 809,33
3	Łączny kapitał (tys. zł)	60 421,45	60 768,81
	Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem		
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko (tys. zł)	368 788,10	365 736,24
	Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	14,4963%	14,1700%
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	14,4963%	14,1700%
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	16,3838%	16,6200%
	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	0	0
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0	0
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	0	0
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,0000%	8,0000%
	Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,5000%	2,5000%
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	0,0000%	0,0000%
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	0,0000%	0,0000%
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	0,0000%	0,0000%
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,0000%	0,0000%
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,0000%	0,0000%
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,5000%	2,5000%

4

EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,5000%	10,5000%
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	57,83%	57,66%
Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	989 726 957,00	1 123 164 255,00
14	Wskaźnik dźwigni (%)	5,4016%	4,6100%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	0	0
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0	0
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,0000%	3,0000%
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	0	0
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,0000%	3,0000%
Wskaźnik pokrycia wpływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	540 810 757,00	650 612 094,00
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	220 801 344,00	255 510 120,00
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	50 382 548,00	40 472 945,00
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	170 418 796,00	215 037 175,00
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	317,3422%	302,5580%
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	964 790 410,00	1 004 282 251,00
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	514 615 244,00	507 950 829,00
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	187,48%	197,71%

III. Informacje ujawniane zgodnie z art. 111a ust. 4 ustawy Prawo bankowe, informacje dotyczące ryzyka operacyjnego (Rekomendacja M) oraz informacje dotyczące ryzyka płynności (Rekomendacja P).

1. Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa.

Zgodnie z wymogami określonymi w art. 22aa ustawy Prawo bankowe, członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej powinni mieć wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do

pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków oraz dawać rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków. Rękojmia, o której mowa wyżej, odnosi się w szczególności do reputacji, uczciwości i rzetelności danej osoby oraz zdolności do prowadzenia spraw Banku w sposób ostrożny i stabilny.

W Banku ocena spełnienia ww. wymogów dokonywana jest na zasadach określonych w:

- „Polityce oceny odpowiedniości członków Zarządu oraz osób pełniących kluczowe funkcje w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy”,
- „Polityce oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy”.

Ocena dokonywana jest zarówno na etapie wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej, jak i okresowo w trakcie wykonywania przez nich obowiązków. Ocenie odpowiedniości podlega każdy z kandydatów/członków Zarządu i Rady Nadzorczej indywidualnie oraz Zarząd i Rada Nadzorcza jako organy kolegialne.

Indywidualna ocena kwalifikacji poszczególnych członków Zarządu/Rady Nadzorczej obejmuje ustalenie, czy osoba oceniana posiada kwalifikacje niezbędne do sprawowania funkcji zarządczych/nadzorczych (wiedza, umiejętności, doświadczenie).

Ocena reputacji poszczególnych członków Zarządu i Rady Nadzorczej obejmuje ustalenie, czy zaistniałe fakty i okoliczności mają wpływ na reputację Banku.

Członkowie organów Banku są również oceniani pod kątem poświęcania wystarczającej ilości czasu na realizację powierzonych obowiązków.

W procesie oceny odpowiedniości kolegialnej bada się wymogi odpowiedniości całego składu Zarządu/Rady Nadzorczej w celu sprawdzenia czy indywidualne kwalifikacje, umiejętności i doświadczenie poszczególnych członków organu dopełniają się w taki sposób, że zapewniony jest odpowiedni poziom kolegialnego zarządzania Bankiem/nadzoru nad Bankiem. W ramach oceny kolegialnej Rady Nadzorczej bada się również czy zapewniony jest odpowiedni udział osób spełniających kryteria niezależności wynikające ze szczególnych przepisów (Komitet Audytu).

Zebranie Przedstawicieli Banku w dniu 19 maja 2022 roku dokonało oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej stwierdzając, że członkowie Rady indywidualnie oraz jako organ spełniają wymogi określone w „Polityce oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy”.

Ostatnia indywidualna i kolegialna ocena odpowiedniości członków Zarządu przeprowadzona była przez Radę Nadzorczą w dniu 09 kwietnia 2021 roku. Członkowie Zarządu otrzymali ocenę pozytywną zarówno indywidualną jak i jako organ kolegialny.

Z uwagi na brak przesłanek do przeprowadzenia dodatkowej oceny odpowiedniości, w 2022 roku nie dokonywano oceny członków Zarządu.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku nie pełnią funkcji członka zarządu lub rady nadzorczej w podmiotach należących do tej samej grupy co Bank, w podmiotach objętych tym samym instytucjonalnym systemem ani w podmiotach, w których Bank posiada znaczny pakiet akcji.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku pełnią swoje funkcje w sposób uczciwy i rzetelny oraz kierują się niezależnością osądu, aby zapewnić skuteczną ocenę i weryfikację podejmowania i wykonania decyzji związanych z zarządzaniem Bankiem.

W świetle art. 22aa ustawy Prawo bankowe, członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Oleśnicy spełniają wskazane warunki i zalecenia wymagane dla organów Banku.

Bank przeznacza niezbędne środki finansowe na szkolenia, których celem jest zapewnienie odpowiednich kwalifikacji członkom Zarządu i Rady Nadzorczej do wykonywania powierzonych funkcji.

2. Opis polityki wynagrodzeń oraz informacja o powołaniu komitetu ds. wynagrodzeń.

1. Obowiązująca w Banku „Polityka wynagrodzeń Banku Spółdzielczego w Oleśnicy”, wprowadzona przez Zarząd i zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku Spółdzielczego w Oleśnicy, obejmująca swoimi postanowieniami wszystkich pracowników, jest podstawowym dokumentem w zakresie polityki i zasad w zakresie ustalania, wypłacania i monitorowania stałych i zmiennych składników wynagradzania, w tym również wynagradzania osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka.
2. Polityka wynagrodzeń uwzględnia wielkość ryzyka związanego z działalnością Banku oraz zakres i stopień złożoności działalności prowadzonej przez Bank. Elementy wynagrodzenia dla poszczególnych pracowników lub grup pracowników zróżnicowane są ze względu na umiejscowienie stanowiska w strukturze organizacyjnej i charakter pracy. Polityka oparta jest na zasadzie równości wynagrodzeń za tę samą pracę lub pracę o tej samej wartości i jest neutralna pod względem płci.
3. Na system wynagrodzeń w Banku składają się wynagrodzenia stałe i wynagrodzenia zmienne, przy czym stałe składniki winny stanowić na tyle dużą część łącznego wynagrodzenia, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym obniżanie lub nie przyznawanie w ogóle zmiennych składników wynagrodzenia. Całkowite wynagrodzenie zmienne przyznane przez Bank pracownikom nie może ograniczać zdolności Banku do utrzymania lub przywrócenia prawidłowej bazy kapitałowej w dłuższym okresie i powinno uwzględniać interesy udziałowców, deponentów i wszelkich innych zainteresowanych stron. Wynagrodzenie zmienne nie powinno być przyznawane ani wypłacane, jeżeli skutkowałoby to utratą prawidłowej bazy kapitałowej.
4. Podstawę kształtowanie Polityki wynagrodzeń Banku stanowi wynagrodzenie zasadnicze, określone w umowie o pracę, ustalone odpowiednio do rodzaju wykonywanej pracy, kwalifikacji zawodowych, osobistego zaangażowania, a także jakości świadczonej pracy.
5. Na wynagrodzenia zmienne składają się w szczególności: premie uznaniowe, premie z tytułu sprzedaży ubezpieczeń klientom Banku, nagrody specjalne, dodatek specjalny.
6. Decyzja, o przyznaniu indywidualnego wynagrodzenia zmiennego, podejmowana jest na podstawie oceny efektów pracy danego pracownika, jednostki/komórki organizacyjnej i całego Banku, w szczególności na podstawie oceny poziomu realizacji celów i uwzględnia podejmowane ryzyko.
7. Co najmniej raz w roku Rada Nadzorcza Banku weryfikuje i ustala na kolejny rok kalendarzowy maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków

Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym.

8. System premiowania pracowników w Banku ma na celu koncentrację działań pracowników na celach ważnych dla Banku, wspierających pożądane z punktu widzenia Banku zachowania.
9. Bank corocznie określa w planie finansowo-gospodarczym łączny budżet na wszystkie wynagrodzenia zmienne na dany rok kalendarzowy.
10. Bank ustala zasady przyznawania indywidualnych wynagrodzeń zmiennych tak, aby zachęty do podejmowania ryzyka były zrównoważone z zachętami do zarządzania ryzykiem, w szczególności poprzez ustalanie celów wrażliwych na ryzyko, równoważenie celów ilościowych celami jakościowych oraz wskazywanie maksymalnych poziomów premii.
11. Stosunek zmiennego wynagrodzenia do stałego wynagrodzenia u pracownika, którego działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku, nie może przekraczać 100%.
12. Z uwagi na skalę działalności Banku, Rada Nadzorcza nie powołała komitetu ds. wynagrodzeń. Bank nie korzystał także z konsultanta zewnętrznego przy ustalaniu polityki w zakresie wynagrodzeń.
13. Zarząd Banku, nie rzadziej niż raz w roku, identyfikuje pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku, w oparciu o kryteria ilościowe i jakościowe.
14. Bank stosuje Politykę wynagrodzeń w ograniczonym zakresie, w odniesieniu do osób, których roczna wysokość zmiennego wynagrodzenia nie przekracza równowartości w złotych 50 000 euro ani jednej trzeciej jej łącznego rocznego wynagrodzenia.
15. Stosowanie Polityki wynagrodzeń w ograniczonym zakresie dotyczy zmiennych składników wynagrodzenia oraz uznaniowych świadczeń emerytalnych. Ograniczony zakres stosowania Polityki dotyczy braku konieczności przyznawania co najmniej 50% zmiennych składników wynagrodzenia w postaci instrumentów finansowych, odroczenia wypłaty co najmniej 40% zmiennych składników wynagrodzenia oraz wstrzymania wypłaty uznaniowych świadczeń emerytalnych w postaci instrumentów finansowych.
16. Wynagrodzenia dla członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza. Zasady wynagradzania członków Zarządu są określone uchwałą w sprawie warunków wynagradzania członków Zarządu.
17. Wysokość wynagrodzenia zmiennego członków Zarządu jest powiązana ściśle z oceną ich pracy i jest zależna od zrównoważonych i dostosowanych do ryzyka wyników oraz innych kryteriów, określonych w Polityce wynagrodzeń.
18. Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza. Ocena obejmuje następujące wskaźniki Banku (kryterium ilościowe):
 - a) zwrot z kapitału własnego (ROE);
 - b) jakość portfela kredytowego;
 - c) łączny współczynnik kapitałowy (TCR);
 - d) wynik z tytułu rezerw celowych;

- e) wskaźnik płynności LCR.
19. Ocena wyników całego Banku obejmuje ocenę spełnienia kryteriów ilościowych obejmujących koszt ryzyka, koszt kapitału i ryzyko płynności, a także wyniki Banku w perspektywie długoterminowej (3 letniej).
20. Kryteria jakościowe oceny członków Zarządu przy przyznawaniu zmiennych składników wynagradzania to:
- a) uzyskane absolutorium w okresie oceny;
 - b) pozytywna ocena rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe;
 - c) ocena działań nadzorowanego obszaru dokonana przez audyt wewnętrzny – wyniki audytu wewnętrznego niezawierające krytycznych nieprawidłowości, rozumianych zgodnie z Rekomendacją H KNF;
 - d) ogólna dobra ocena przez Radę Nadzorczą realizacji zadań zawartych w planie finansowo - gospodarczym w okresach objętych oceną;
 - e) dany członek Zarządu nie uczestniczył w działaniach, których wynikiem były znaczne straty Banku lub nie był odpowiedzialny za takie działania;
 - f) nie jest prowadzona likwidacja Banku;
 - g) brak jest postanowienia o upadłości Banku;
 - h) nie zachodzi sytuacja, o której mowa w art. 142 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe, tzn. nie zachodzi strata bilansowa lub groźba jej powstania albo powstania niebezpieczeństwa niewypłacalności lub utraty płynności oznaczająca konieczność podejmowania postępowania naprawczego (planu naprawy).
21. Pozytywna ocena efektów pracy członka Zarządu uwarunkowana jest od łącznego spełnienia przesłanek wymienionych w pkt 18 i 20.
22. Łączne zmienne składniki wynagrodzeń przyznawane zidentyfikowanym pracownikom nie mogą ograniczać zdolności Banku do podwyższenia funduszy własnych i nie mogą być wyższe niż 10% rocznego, zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto Banku za dany rok.
23. Polityka wynagrodzeń podlega nadzorowi Rady Nadzorczej, która przygotowuje i przedstawia Zebraniu Przedstawicieli raz w roku raport z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w Banku, w ramach sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej.
24. W 2022 r. Rada Nadzorcza odbyła 4 protokołowane posiedzenia.
- 3. Opis systemu zarządzania ryzykiem, informacje dotyczące ryzyka operacyjnego (Rekomendacja M) oraz informacje dotyczące ryzyka płynności (Rekomendacja P).**

Zarząd Banku sprawuje całościową kontrolę nad procesem zarządzania ryzykiem i kapitałem w Banku, w szczególności poprzez określanie strategii i planu finansowego Banku. Zarówno strategia jak i plan finansowy Banku konstruowane są w oparciu o wielkość dostępnego kapitału, uwarunkowania rynkowe, konkurencję i wynikający stąd akceptowalny poziom apetytu na ryzyko. W obszarze poszczególnych ryzyk identyfikowanych w Banku istnieją odrębne procesy oraz zasady mające pozwalać na skuteczne ograniczanie

i zarządzanie ryzykiem.

Zarząd Banku informuje, że w Bank Spółdzielczy w Oleśnicy:

- 1) Stosuje Polskie standardy rachunkowości zatem wszystkie dodatkowe informacje podlegające ujawnieniu w myśl międzynarodowych standardów rachunkowości nie dotyczą Banku.
- 2) Bank nie posiada aktywów obciążonych w rozumieniu art. 443 CRR oraz nie identyfikuje ryzyka kontrahenta w myśl art. 439 CRR.
- 3) Bank nie posiada portfela handlowego oraz nie przeprowadza sekurytyzacji.
- 4) Bank nie prowadzi działalności walutowej.
- 5) Bank nie stosuje zaawansowanych metod pomiaru ryzyka.
- 6) Bank nie posiada podmiotów zależnych w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.
- 7) Bank nie prezentuje rozkładu geograficznego ekspozycji oraz rozkładu na ważne obszary geograficzne, zgodnie z art. 442 lit. d) i lit. h) CRR działa na rynku lokalnym, gdyż zgodnie ze Statutem Banku prowadzi on działalność wyłącznie w Polsce i nie posiada ekspozycji wobec kontrahentów zlokalizowanych poza Polską,
- 8) Bank ujawnia informacje, które go dotyczą z zachowaniem zasady proporcjonalności.

Do podstawowych ryzyk, które podlegają szczególnemu nadzorowi, zalicza się:

- 1) ryzyko kredytowe (w tym ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych i ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie),
- 2) ryzyko koncentracji zaangażowań (dużych ekspozycji, zaangażowań w sektor gospodarki, przyjętych form zabezpieczenia i w jednorodny instrument finansowy),
- 3) ryzyko płynności,
- 4) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- 5) ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
- 6) ryzyko operacyjne,
- 7) ryzyko braku zgodności,
- 8) ryzyko kapitałowe,
- 9) ryzyko biznesowe (w tym wyniku finansowego oraz zmian w otoczeniu makroekonomicznym),

Ponadto Bank identyfikuje inne ryzyka:

- ryzyko cyklu gospodarczego,
- ryzyko strategiczne,
- ryzyko utraty reputacji,
- ryzyko transferowe,
- ryzyko modeli,

których istotność ustalana jest na zasadach określonych w „Instrukcji szacowania kapitału wewnętrznego oraz oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy”.

W Banku funkcjonuje „Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy” oraz odrębne regulacje w zakresie zarządzania następującymi rodzajami ryzyka:

- 1) Ryzyko kredytowe (w tym ryzyko koncentracji zaangażowań, ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych i ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie),
- 2) Ryzyko stopy procentowej,
- 3) Ryzyko płynności,
- 4) Ryzyko operacyjne,
- 5) Ryzyko kapitałowe,

- 6) Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
- 7) Ryzyko braku zgodności.

W Banku wdrożono procesy zarządzania ryzykami obejmujące:

- a) **ryzyko kredytowe** - regulacje wewnętrzne dotyczące zasad bezpiecznego kredytowania oraz zarządzania ryzykiem pojedynczej transakcji oraz ryzykiem portfela kredytowego, w tym detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, a także zasad zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań, ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, detalicznych ekspozycji kredytowych, ustalania limitów - w tym dotyczące pojedynczych zaangażowań, limitów koncentracji zaangażowań, monitorowanie i raportowanie przestrzegania limitów wewnętrznych i zewnętrznych oraz okresowa ocena poziomu ryzyka, testowanie scenariuszy warunków skrajnych, plany awaryjne, alokowanie kapitału wewnętrznego na ryzyko kredytowe i koncentracji zaangażowań, monitorowanie i raportowanie przestrzegania limitów alokacji,
- b) **ryzyko płynności** - regulacje wewnętrzne dotyczące zasad zarządzania płynnością, w tym prognozowania płynności, planowania awaryjnego w zakresie płynności, ustalania limitów wewnętrznych dotyczących płynności, monitorowanie i raportowanie przestrzegania limitów wewnętrznych i zewnętrznych, okresowa ocena poziomu ryzyka, testowanie scenariuszy warunków skrajnych, okresowa analiza płynności długoterminowej, alokowanie wyznaczonego poziomu kapitału wewnętrznego na ryzyko płynności i monitorowanie oraz raportowanie przestrzegania limitów alokacji,
- c) **ryzyko stopy procentowej w księdze banku** - regulacje wewnętrzne dotyczące zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej, w tym oceny zmiany wyniku odsetkowego jak i wartości ekonomicznej kapitału w wyniku zmiany stóp rynkowych, limity wewnętrzne dotyczące ryzyka stopy procentowej, testowanie warunków skrajnych, monitorowanie i raportowanie przestrzegania limitów wewnętrznych, okresowa ocena poziomu ryzyka, alokowanie wyznaczonego poziomu kapitału wewnętrznego na ryzyko stopy procentowej i monitorowanie oraz raportowanie przestrzegania limitów alokacji,
- d) **ryzyko operacyjne** - regulacje wewnętrzne dotyczące zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, zasad identyfikacji i rejestracji incydentów ryzyka operacyjnego; zasad wyznaczania, pomiaru, limitowania i monitorowania kluczowych czynników ryzyka; okresowej oceny poziomu ryzyka, testowania warunków skrajnych; plany zachowania ciągłości działania, alokowania wyznaczonego poziomu kapitału wewnętrznego na ryzyko operacyjne i monitorowania przestrzegania limitów alokacji,
- e) **ryzyko braku zgodności** - regulacje wewnętrzne określające zasady poprawnego postępowania pracowników, okresowego monitorowania i raportowania w zakresie zmian przepisów prawa, poziomu strat z tytułu ryzyka braku zgodności i okresowej oceny poziomu ryzyka,
- f) **ryzyko kapitałowe** - regulacje wewnętrzne dotyczące zasad zarządzania ryzykiem kapitałowym, limity wewnętrzne dotyczące ryzyka kapitałowego, monitorowanie i raportowanie przestrzegania limitów wewnętrznych, okresowa ocena poziomu ryzyka, testowanie warunków skrajnych, kapitałowe plany awaryjne, alokowanie wyznaczonego poziomu kapitału wewnętrznego i monitorowanie oraz raportowanie przestrzegania limitów alokacji,
- g) **ryzyko modeli** - zasady zarządzania ryzykiem modeli w Banku określone zostały w Polityce w zakresie zarządzania ryzykiem modeli w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy oraz w Instrukcji zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy, zarządzanie tym ryzykiem dokonywane jest w oparciu o istniejące procedury i regulacje wewnętrzne odnoszące się do obszarów działalności, w których modele mogą być wykorzystywane; pomiar

i monitorowanie ryzyka modeli polega na ustaleniu istotności ryzyka, identyfikacji i ocenie jakościowej dokonywanej w ramach wyników przeglądu zarządczego i walidacji stosowanych modeli.

- h) **Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej** – regulacje wewnętrzne określają zasady zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej, zasady wyznaczania, pomiaru i limitowania, okresową ocenę poziomu ryzyka oraz testy warunków skrajnych.

Informacje dotyczące strategii, polityk oraz zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KREDYTOWYM

STRATEGIE I PROCESY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM KREDYTOWYM

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i ilości portfela kredytowego, równocześnie cechującego się wysoką dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku przebiega w następujących etapach:

- 1) Identyfikacja czynników ryzyka kredytowego.
- 2) Ocena oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka (limity).
- 3) Monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka.
- 4) Wdrażanie technik redukcji ryzyka.
- 5) Zarządzanie ryzykiem rezydualnym (w tym analiza ryzyka ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie - zgodnie z zapisami Rekomendacji S).
- 6) Zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, zgodnie z Rekomendacją T.
- 7) Testy warunków skrajnych.
- 8) Weryfikacja przyjętych procedur.
- 9) Kontrola zarządzania ryzykiem kredytowym.

Ryzyko kredytowe Banku rozpatrywane jest w dwóch aspektach jako:

- a) ryzyko pojedynczej transakcji,
- b) ryzyko łącznego portfela kredytowego.

Metodą zabezpieczenia się przed nadmiernym ryzykiem w działalności kredytowej jest odpowiednio prowadzone zarządzanie ryzykiem zarówno w odniesieniu do pojedynczego kredytu, jak i łącznego zaangażowania kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczego kredytu polega na ocenie: badaniu wiarygodności i zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu, w oparciu o zweryfikowane pod względem wiarygodności dokumenty, dostarczane przez klientów;

- 1) badaniu wpływu działalności klienta na ESG,
- 2) badaniu wrażliwości sytuacji klienta na wystąpienie sytuacji skrajnych takich jak zmiany rynkowych stóp procentowych, zmiany klimatu, zmiany środowiskowe, przemiany społeczne itp.
- 3) wykorzystaniu w ocenie zdolności kredytowej i zabezpieczeń dostępnych baz danych, narzędzi informatycznych;
- 4) prawidłowym zabezpieczaniu zwrotności ekspozycji kredytowych, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, gwarantującym zwrotność kredytów;
- 5) bieżącym monitoringu zabezpieczeń kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń hipotecznych w całym okresie kredytowania;

- 6) dokonywaniu okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych oraz tworzeniu rezerw celowych;
- 7) przeprowadzanie inspekcji u klientów, których zaangażowanie w Banku przekracza opisane w „Instrukcji monitoringu ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy” progi wartościowe, zarówno na etapie udzielania jak i monitorowania kredytów;
- 8) prawidłowym prowadzeniu windykacji i nadzoru nad trudnymi kredytami;
- 9) kontroli działalności kredytowej;
- 10) rozdzieleniu funkcji budowy modeli oceny zdolności kredytowej od działalności sprzedażowej. Za budowę modeli oceny zdolności kredytowej odpowiada komórka ds. analiz i weryfikacji kredytowych i komórka ds. monitoringu i klasyfikacji należności.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego przeprowadzane jest za pomocą:

- 1) Dywersyfikacji ryzyka (limity koncentracji).
- 2) Analizy skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych.
- 3) Monitorowaniu rynku podstawowych zabezpieczeń, przyjmowanych przez Bank, tj. rynku nieruchomości.
- 4) Analizy struktury podmiotowej i produktowej portfela kredytowego.
- 5) Monitorowania ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka.
- 6) Przedsięwzięć organizacyjno-kadrowych polegających w szczególności na:
 - a) Organizacji bezpiecznych systemów podejmowania decyzji kredytowych.
 - b) Rozdzieleniu funkcji operacyjnych od oceny ryzyka, poprzez wdrożenie zasady, że ocenę ryzyka przeprowadza Zarząd lub jego pełnomocnicy z wykorzystaniem dokumentacji opracowanej przez pracownika kredytowego, w oparciu o zatwierdzone przez Zarząd regulacje.
 - c) Podziale nadzoru nad ryzykami wśród członków Zarządu. Nadzór nad ryzykiem kredytowym, zgodnie ze Statutem Banku sprawuje Prezes Zarządu.
 - d) Przydzieleniu nadzoru nad wdrażaniem Polityki kredytowej, w tym polityki zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych (DEK) oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie (EKZH) Wiceprezesowi Zarządu ds. handlowych.
 - e) Prawidłowym przepływie informacji.
 - f) Odpowiednim doborze i szkoleniu kadr.
 - g) Nadzorze nad działalnością kredytową.
 - h) Organizacja odpowiedniego systemu kontroli i audytu.

Zarządzanie ryzykiem zabezpieczeń (rezydualnym) odbywa się w Banku w oparciu o zapisy Instrukcji prawnych form zabezpieczania wierzytelności w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy oraz Instrukcji monitoringu ekspozycji kredytowych, zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy.

Czynniki ryzyka zabezpieczeń (rezydualnego) można podzielić na zewnętrzne i wewnętrzne.

Czynniki zewnętrzne wynikają ze zmian otoczenia Banku i dotyczą w szczególności:

1. Zmiany przepisów prawnych.
2. Pogorszenie się sytuacji gospodarczej w kraju.
3. Pogorszenie się sytuacji majątkowej klientów.
4. Utrata wartości zabezpieczeń.
5. Nie przestrzeganie umów dotyczących ustanawiania zabezpieczeń przez klientów.

6. Oszustwa.

Czynniki wewnętrzne ryzyka zabezpieczeń (rezydualnego) dotyczą w głównej mierze niedostoso-
sowania lub nie przestrzegania wewnętrznych regulacji Banku dotyczących ustanawiania i moni-
torowania zabezpieczeń kredytowych, a w szczególności:

1. Brak zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami prawa zewnętrznego.
2. Błędy formalno-prawne przy zawieraniu umów ustanawiania zabezpieczeń.
3. Brak wystarczającego monitoringu zabezpieczeń.
4. Ograniczenia kadrowe.

W celu ograniczania występowania ryzyka skuteczności zabezpieczeń w Banku prowadzony jest
systematyczny monitoring skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń kredytowych, polegający
na weryfikacji przyjętych przez Bank limitów na ekspozycje zabezpieczone tym samym rodzajem
zabezpieczenia w oparciu o następujące informacje:

- 1) Analiza informacji na temat prowadzonych egzekucji komorniczych z przyjętych zabez-
pieczeń.
- 2) Ocena jakości zabezpieczeń, w tym zabezpieczeń pomniejszających podstawę tworzenia
rezerw celowych.
- 3) Ocena skuteczności przyjętych zabezpieczeń w oparciu o informacje rynkowe.

W przypadku wzrostu ryzyka, mniejszej niż zakładano skuteczności stosowanych technik ogra-
niczania ryzyka kredytowego Zarząd może podjąć następujące działania:

- 1) Opracowanie wytycznych dla pracowników kredytowych w zakresie zwiększenia wyma-
gań oraz w sprawie dołożenia należytej staranności w zakresie przyjmowanych zabezpie-
czeń.
- 2) Zaostrzenie wymagań odnośnie przyjmowanych zabezpieczeń, takich jak zwiększenie
wartości przyjmowanych zabezpieczeń w stosunku do udzielanych kredytów, zwiększe-
nie wskaźników korygujących wartość zabezpieczeń.
- 3) Ograniczenie akcji kredytowej w całym Banku lub w poszczególnych jednostkach orga-
nizacyjnych.
- 4) Zmiana limitów koncentracji przyjmowanych zabezpieczeń.
- 5) Zwiększenie wymagań odnośnie monitoringu zabezpieczeń.
- 6) Zmiana kompetencji decyzyjnych, obowiązujących w Banku.
- 7) Zwiększenie częstotliwości raportowania ryzyka zabezpieczeń.
- 8) Szkolenia dla pracowników kredytowych.
- 9) Zwiększenie częstotliwości kontroli w obszarach objętych ryzykiem zabezpieczeń (rezy-
dualnym).

LIMITY OGRANICZAJĄCE RYZYKO KREDYTOWE

1. W celu dywersyfikacji ryzyka kredytowego Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożo-
ności działalności limity wewnętrzne ograniczające jego poziom.
2. Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych oraz ich wysokość zatwierdza Zarząd Banku na pod-
stawie propozycji Wydziału Ryzyk.
3. Wysokość limitów, o których mowa w ust. 1 jest dostosowana do akceptowanego przez Radę
Nadzorcą ogólnego poziomu ryzyka Banku, zatwierdzonego w ramach założeń do planu fi-
nansowo-gospodarczego Banku Spółdzielczego w Oleśnicy.
4. W indywidualnych przypadkach Zarząd Banku może wyrazić zgodę na przekroczenie ustalonych
limitów jednostkowych podejmując decyzję kredytową.

5. Rodzaje i wysokość obowiązujących w Banku limitów wewnętrznych ograniczających ryzyko kredytowe:
- 1) Limity wynikające z Rozporządzenia CRR oraz ustawy Prawo bankowe (m.in. limity dużych ekspozycji i koncentracji wierzytelności),
 - 2) Limity wynikające z ustawy Prawo bankowe,
 - 3) Limity ograniczające ryzyko koncentracji zaangażowań, w tym zaangażowań kapitałowych:
 - a) Limit branży rozumiany jako wyrażony w procentach maksymalny, możliwy udział kredytów udzielonych kredytobiorcom działającym w tym samym sektorze gospodarczym,
 - b) Limit zaangażowań zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia lub zabezpieczonych przez tego samego dostawcę zabezpieczenia,
 - c) Limit zaangażowania w jednorodne instrumenty finansowe.
 - 4) Pozostałe limity (m. in. wskaźnik jakości portfela, wskaźniki struktury podmiotowej, produktowej).
 - 5) Limity ograniczające ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.
 - 6) Limity ograniczające ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych.

POMIAR I RAPORTOWANIE RYZYKA KREDYTOWEGO

System pomiaru ryzyka łącznego portfela kredytowego oparty jest na zagregowanym badaniu zaangażowania całego Banku w działalność narażoną na ryzyko kredytowe oraz uwzględnia pozycje bilansowe i pozabilansowe Banku.

Badanie ryzyka łącznego portfela kredytowego w Banku obejmuje:

- 1) analizę ilościową i wartościową portfela,
- 2) analizę wskaźnikową,
- 3) analizę adekwatności kapitałowej,
- 4) ocenę realizacji limitów zaangażowań,
- 5) analizę wrażliwości Banku na wystąpienie sytuacji skrajnej.

Na podstawie przeprowadzonych analiz Wydział Ryzyk i Wydział Kredytów sporządzają raporty ryzyka kredytowego.

W celu bieżącego monitorowania i pomiaru ryzyka kredytowego Wydział Kredytów dokonuje codziennego monitoringu portfela kredytowego Banku przy wykorzystaniu systemów informacyjnych.

Wydział Ryzyk sporządza miesięczne i kwartalne raporty oceny ryzyka kredytowego. Miesięczne raporty ryzyka kredytowego Wydział Ryzyk prezentuje Zarządowi Banku a kwartalne Zarządowi Banku, Komitetowi Audytu i Radzie Nadzorczej Banku.

Zarząd Banku może wyznaczyć również indywidualny zakres sporządzania analiz w miarę potrzeb pojawiających się w działalności Banku.

KONTROLA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM KREDYTOWYM

Kontrola działalności kredytowej w Banku sprawowana jest poprzez:

- 1) Analizowanie na bieżąco sytuacji ekonomiczno-finansowej i wiarygodności klienta, a także prawidłowości przestrzegania oraz dotrzymywania wszystkich warunków określonych w umowie kredytowej oraz w umowie prawnych form zabezpieczeń.
- 2) Analizę przestrzegania regulacji kredytowych i ocenę jakości pracy poszczególnych pracowników kredytowych.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym podlega badaniu i ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej i audytu, z uwzględnieniem w szczególności:

- 1) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem kredytowym,
- 2) narzędzi pomiaru,
- 3) przestrzegania limitów wewnętrznych,
- 4) realizacji polityki kredytowej Banku,
- 5) systemu kompetencji i odpowiedzialności,
- 6) mechanizmów informacyjno-sprawozdawczych stosowanych na poszczególnych szczeblach zarządzania.

W Banku funkcjonują mechanizmy kontroli wewnętrznej zgodnie z obowiązującym Regulaminem kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym podlega badaniu i ocenie w ramach systemu zarządzania ryzykiem braku zgodności, ze szczególnym uwzględnieniem:

- 1) zgodności systemu zarządzania ryzykiem kredytowym z regulacjami zewnętrznymi,
- 2) zgodności limitów wewnętrznych z wymaganiami nadzorczymi,
- 3) przestrzegania wewnętrznych regulacji kredytowych.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM PŁYNNOŚCI

STRATEGIE I PROCESY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM PŁYNNOŚCI

Celem strategicznym w zakresie zarządzania płynnością jest zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej poprzez utrzymywanie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów mającej na celu zapewnienie zdolności do terminowego wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań oraz osiągnięcie założonej rentowności, stałego i rosnącego wyniku finansowego.

Przez zarządzanie ryzykiem płynności rozumie się proces kształtowania struktury ilościowej (zróznicowanie składników zarówno pasywów, jak i aktywów), w celu zapewnienia płynności finansowej Banku przy jednoczesnym osiągnięciu optymalnego wyniku finansowego. Cele i zasady oraz pomiar ryzyka, w ramach, których odbywa się zarządzanie ryzykiem płynności Banku, zebrane są w dokumencie „Polityka zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy” oraz „Instrukcji zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy”. Dokumenty te wprowadzają zarówno wewnętrzne miary i limity ryzyka, jak również uwzględniają wymogi wynikające z Rekomendacji „P” Rozporządzenia CRR. Polityka określa ponadto szczegółowo sytuacje, w których płynność Banku uznaje się za zagrożoną i czynności, które w takiej sytuacji określone osoby zobowiązane są przedsięwziąć dla odzyskania pożądanego poziomu płynności. Operacyjne zarządzanie bieżącą, krótko- i średnioterminową płynnością Banku prowadzone jest przez jednostkę organizacyjną Centrali Banku zgodnie z ww. polityką oraz w oparciu o zapisy „Instrukcji zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy”. Długoterminową, strukturalną płynnością Bank zarządza poprzez politykę produktową i cenową, zmierzając do utrzymania odpowiedniego poziomu stabilnych depozytów oraz optymalnej struktury terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów.

Ryzyko płynności w Banku podlega ocenie ilościowej w oparciu o wewnętrzne i nadzorcze miary. Ze względu na naturę i skutki ryzyka płynności Bank stosuje szczególne zasady i metody zarządzania dostosowane do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności oraz do obowiązujących wymogów i rekomendacji nadzorczych.

Zarządzanie ryzykiem płynności ma całościowy i skonsolidowany charakter:

- a) całościowy charakter zarządzania oznacza uwzględnienie wszystkich istotnych dla Banku rodzajów ryzyka i zależności między nimi;
- b) skonsolidowane zarządzanie ryzykiem płynności oznacza objęcie procesem zarządzania wszystkich oddziałów i punktów kasowych Banku.

Zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się w sposób scentralizowany i występuje rozdzielenie kompetencji poszczególnych komórek organizacyjnych z podziałem na pierwszą, drugą i trzecią linię obrony. Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku uwzględnia strukturę i kompetencje wynikające z Regulaminu Organizacyjnego Banku.

Wewnętrzne procedury monitorowania ekspozycji na ryzyko płynności, w tym zasady postępowania w przypadku stwierdzenia przekroczenia limitów płynnościowych, obejmujące m.in. zasady informowania organów Banku o niedotrzymaniu wartości granicznych oraz wskazujące komórki odpowiedzialne za podjęcie działań ograniczających narażenie na ryzyko płynności do poziomów akceptowanych przez Bank.

Bank dokonuje weryfikacji wszystkich obowiązujących limitów w kontekście zgodności z przyjętymi celami strategicznymi działania Banku i dopuszczalnym poziomem ryzyka płynności oraz w sytuacji, gdy Bank dokonuje istotnych zmian w skali lub zakresie swojej działalności, lub gdy zachodzą istotne zmiany uwarunkowań rynkowych.

W zarządzaniu ryzykiem płynności Bank w szczególności:

- monitoruje różne aspekty ryzyka, na jakie jest lub może być narażony,
- uwzględnia wszystkie przedziały/perspektywy czasowe, od śróddziennej do długoterminowej,
- uwzględnia poziom zapotrzebowania na środki płynne w sytuacji skrajnej (bufor płynności),
- dokonuje oceny nadwyżki płynności w postaci zapasu wysokiej jakości i nieobciążonych aktywów płynnych,
- monitoruje poziom koncentracji i stabilność źródeł finansowania,
- monitoruje i raportuje nadzorcze miary płynności: wskaźnik pokrycia płynności LCR i wskaźnik NSFR,
- monitoruje lukę płynności i finansowania,
- przeprowadza testy warunków skrajnych dla kilku scenariuszy oraz testy odwrócone, (wyniki wykorzystywane są m.in. do limitowania oraz planowania awaryjnego),
- opracowuje i testuje plany awaryjne,
- na bieżąco raportuje informacje o ekspozycji na ryzyko płynności i finansowania (obejmujące m.in. wyniki pomiaru ryzyka, wykorzystanie limitów, kształtowanie się podstawowych wolumenów biznesowych, wolumen zawieranych transakcji itp.).

LIMITY OGRANICZAJĄCE RYZYKO PŁYNNOŚCI

Instrumentami całościowego zarządzania ryzykiem płynności Banku są ustalone globalne limity ostrożnościowe, ograniczające to ryzyko, przedstawione poniżej:

1. Limity struktury aktywów:
 - 1) Minimalny poziom miary LCR;
 - 2) Wskaźnik płynności aktywów (wyznaczony zgodnie z Umową Systemu Ochrony);
2. Limity dotyczące źródeł finansowania:
 - 1) Wskaźnik NSFR;
 - 2) Wskaźnik maksymalnego udziału dużych depozytów w bazie depozytowej;
 - 3) Wskaźnik maksymalnego udziału zobowiązań wobec budżetu w bazie depozytowej;
 - 4) Wskaźnik maksymalnego udziału pojedynczej branży w bazie depozytowej.
3. Pozostałe limity:
 - 1) Limit niedopasowania terminów (luki urealnionej) w przedziale do miesiąca;
 - 2) Limit niedopasowania terminów (luki urealnionej) w przedziale 1-3 m-cy;
 - 3) Limit niedopasowania terminów (luki urealnionej) w przedziale 3-6 m-cy;
 - 4) Limit niedopasowania terminów (luki urealnionej) w przedziale 6 m-cy – 1 roku;
 - 5) Limit niedopasowania terminów (luki urealnionej) w przedziale 1 roku – 2 lat;
 - 6) Limit niedopasowania terminów (luki urealnionej) w przedziale 2 lat – 5 lat;
 - 7) Limit niedopasowania terminów (luki urealnionej) w przedziale 5 lat – 10 lat;
 - 8) Limit niedopasowania terminów (luki urealnionej) w przedziale 10 lat – 20 lat;
 - 9) Limit maksymalnego udziału zobowiązań pozabilansowych udzielonych w sumie bilansowej;
 - 10) Limit maksymalnego poziomu długoterminowych kredytów do sumy osadu depozytów podmiotów niefinansowych.

Wskaźniki zabezpieczenia płynności definiowane na podstawie wskaźnika LCR oraz NSFR w 2022 roku w żadnym dniu roboczym nie przekroczyły ustalonych limitów.
Poziom nadzorczych miar płynności na koniec 2022 roku wyniósł odpowiednio:

- LCR – 317,34 %
- NSFR – 187,48%

W ramach pomiaru ryzyka płynności Bank sporządza kontraktową oraz urealnią lukę płynności.

Tabela 1. Urealniona luka płynność* wg stanu na dzień 31.12.2022 r.

Luka płynności po urealnieniu								31.12.2022
Termin realizacji	Należności	Zobowiązania	Luka	Luka skumulowana	Wskaźnik płynności ogółem	Wskaźnik płynności skumulowany*	Wskaźnik płynności skumulowany**	Wskaźnik luki
Do 1 dnia	24 534 954,11	401 022 377,13	-376 487 423,02	-376 487 423,02	0,06	0,06	0,97	0,06
Od 2 do 7 dni	566 050 054,38	2 680 141,61	563 369 912,77	186 882 489,75	211,20	1,46	1,37	1,46
Od 7 dni do 1 m-ca	193 861 257,65	10 106 919,89	183 754 337,76	370 636 827,51	19,18	1,90	0,75	1,90
Od 1 do 3 m-cy	9 784 699,21	19 049 908,34	-9 265 209,13	361 371 618,38	0,51	1,83	0,54	1,83
Od 3 do 6 m-cy	20 761 229,50	34 695 821,69	-13 934 592,19	347 437 026,19	0,60	1,74	0,54	1,74
Od 6 m-cy do 1 roku	45 750 335,33	104 594 895,75	-58 844 560,42	288 592 465,77	0,44	1,50	0,54	1,50
Od 1 roku do 2 lat	41 842 945,27	165 159 369,21	-123 316 423,94	165 276 041,83	0,25	1,22	0,56	0,56
Od 2 do 5 lat	81 006 491,39	257 643 085,51	-176 636 594,12	-11 360 552,29	0,31	0,99	0,64	0,64
Od 5 do 10 lat	118 537 874,12	123 812 851,66	-5 274 977,54	-16 635 529,83	0,96	0,99	0,91	0,91
Od 10 do 20 lat	72 179 863,35	137 075 154,44	-64 895 291,09	-81 530 820,92	0,53	0,94	0,88	0,88
powyżej 20 lat	98 299 089,89	56 889 752,51	41 409 337,38	-40 121 483,54	1,73	0,97	1,73	1,73
Razem	1 272 608 794,20	1 312 730 277,74	-40 121 483,54	-40 121 483,54	0,97			

POMIAR I RAPORTOWANIE RYZYKA PŁYNNOŚCI

Pomiar ryzyka płynności odbywa się z wykorzystaniem urealnionej o czynniki behawioralne (np. zerwanie depozytów, późniejsze spłaty kredytów, stabilność źródeł finansowania oraz wpływ na pozycje płynności zobowiązań i należności warunkowych) luki płynności, jak również za pomocą minimalnego wymaganego poziomu aktywów płynnych. Analizę uzupełniają średnio- i długoterminowe wskaźniki płynności, oparte o urealnioną lukę płynności, analiza stabilności i koncentracji bazy depozytowej oraz analizy scenariuszowe i testy warunków skrajnych, oparte o przewidywalne wydarzenia związane z możliwym masowym wycofaniem środków przez depozytariuszy jak i testy odwrócone.

System pomiaru ryzyka płynności uwzględnia pozycje bilansowe i pozabilansowe Banku.

Pomiar ryzyka płynności służy ocenie poziomu aktywów płynnych w stosunku do zapotrzebowania na te środki. Pomiar ryzyka płynności przede wszystkim ocenia:

- a) Stopień zabezpieczenia zobowiązań wynikających z pasywów niestabilnych aktywami płynnymi,
- b) Poziom stabilności depozytów i innych źródeł finansowania działalności Banku,
- c) Dostęp do alternatywnych źródeł finansowania, umożliwiających realizację bieżących i przewidywanych potrzeb w zakresie płynności,
- d) Uzależnienie od zaciągniętych kredytów, pożyczek i lokat od sektora finansowego,
- e) Zagrożenia z tytułu nieterminowych wpływów należności, które również oddziałują na ryzyko płynności.

Wyniki pomiaru ryzyka płynności stanowią podstawę do wypracowywania strategii zarządzania środkami finansowymi, zapewniającej:

- a) Terminowe wywiązywanie się Banku z zobowiązań finansowych,
- b) Ograniczanie kosztów utrzymania płynności finansowej, do których zalicza się koszty pozyskania środków, a także koszty wymuszonej sprzedaży aktywów Banku,
- c) Uniezależnienie się Banku od niestabilnych źródeł finansowania, które mogą okazać się niedostępne w okresach finansowego załamania lub niekorzystnych zmian na rynku finansowym.

Wydział Ryzyk dokonuje na każdy dzień sprawozdawczy obliczeń nadzorczych miar płynności krótkoterminowej oraz płynności długoterminowej, umożliwiających przeprowadzanie oceny skuteczności zarządzania płynnością jednocześnie monitorując wskaźniki jakościowe i ilościowe określające symptomy sytuacji kryzysowej.

Wydział Ryzyk co miesiąc sporządza raport w zakresie płynności krótko-, średnio- i długoterminowej i przekazuje go Zarządowi Banku. Ponadto raz na kwartał przekazywana jest Zarządowi Banku, Komitetowi Audytu i Radzie Nadzorczej informacja na temat płynności Banku oraz na temat adekwatności przyjętych limitów płynnościowych. Raz do roku sporządzana jest także pogłębiona analiza płynności długoterminowej oraz raport z testowania planu awaryjnych płynności.

KONTROLA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM PŁYNNOŚCI

Zarządzanie płynnością objęte jest systemem mechanizmów kontrolnych uwzględniających wszystkie elementy tego procesu, a zwłaszcza ocenę przyjętych narzędzi pomiaru, ocenę realizacji polityki Banku, system kompetencji i odpowiedzialności, mechanizmy informacyjno-sprawozdawcze stosowane na poszczególnych szczeblach zarządzania. Kontrola wewnętrzna

w zakresie płynności przeprowadzana jest w oparciu o przepisy Regulaminu kontroli wewnętrznej Banku. Celem audytu wewnętrznego jest:

- 1) ustalenie, czy przyjęte zasady w zakresie zarządzania płynnością są wprowadzane w życie i przestrzegane, oraz czy decyzje podejmowane na ich podstawie są właściwe i czy realizowane są przez wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku,
- 2) ocena, czy przyjęte zasady spełniają następujące warunki:
 - a) zawierają efektywne procedury,
 - b) zapewniają właściwy przepływ informacji i szybkie podejmowanie decyzji,
- 3) kontrola działalności w zakresie zarządzania płynnością, w tym:
 - a) badanie prawidłowości realizacji zadań, wynikających z przyjętych procedur, organizacji pracy, efektywności działania i prawidłowości podejmowania decyzji przez upoważnionych pracowników,
 - b) ustalanie przyczyn i skutków występujących nieprawidłowości,
 - c) zabezpieczanie przed powstawaniem nieprawidłowości.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM STOPY PROCENTOWEJ

STRATEGIA I PROCESY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM STOPY PROCENTOWEJ

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na wynik finansowy Banku oraz maksymalizacja marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych.

Celem funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest stałe ograniczanie ryzyka, jak również zabezpieczanie się przed ewentualnymi skutkami ryzyka. Na proces zarządzania ryzykiem stopy procentowej składają się następujące grupy czynności:

- 1) identyfikacja i ocena ryzyka,
- 2) pomiar i monitorowanie ryzyka,
- 3) podejmowanie działań zaradczych,
- 4) raportowanie ryzyka stopy procentowej,
- 5) kontrola procesu.

Do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosuje metodę luki, jak również badania symulacyjne wpływu zmian stóp procentowych na przychody odsetkowe, koszty odsetkowe i w konsekwencji na zmiany wyniku odsetkowego oraz wpływ na wartość ekonomiczną kapitału. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmuje wszystkie oprocentowane pozycje bilansowe i pozabilansowe w wartości nominalnej a w przypadku należności nieobsługiwanych pomniejsza się o rezerwę i koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem niedopasowania, ryzykiem bazowym, na kontroli ryzyka opcji klienta, oraz ewentualnego wpływu tych zmian na Wartość ekonomiczną kapitału.

LIMITY OGRANICZAJĄCE RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

Bank ogranicza poziom ryzyka stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych. Limity ostrożnościowe uwzględniają całościowe narażenie Banku na ryzyko stopy procentowej i określane są w oparciu o analizy własne, jak też osób odpowiedzialnych za określone obszary

działalności Banku. Limitowaniu podlega narażenie Banku na ryzyko niedopasowania, bazowe, opcji klienta wyrażone akceptowalnym poziomem zmian wyniku odsetkowego w odniesieniu do funduszy własnych i annualizowanego wyniku odsetkowego, jak również poziomem zmiany wartości ekonomicznej kapitału.

W sytuacji, gdy Bank dokonuje istotnych zmian w skali lub zakresie swojej działalności lub, gdy zachodzą istotne zmiany uwarunkowań rynkowych, dokonywana jest weryfikacja istniejących limitów ostrożnościowych.

POMIAR I RAPORTOWANIE RYZYKA STOPY PROCENTOWEJ

Bank do pomiaru stopnia narażenia na ryzyko stopy procentowej stosuje:

- 1) metodę luki stopy procentowej (jako podstawowe narzędzie analityczne),
- 2) analizę wpływu zmian stóp procentowych na zmianę wyniku odsetkowego jak i wartości ekonomicznej kapitału,
- 3) testy warunków skrajnych (w tym szokowe i odwrócone).
- 4) analizę podstawowych wskaźników związanych z ryzykiem stopy procentowej.

Analizy ryzyka stopy procentowej dokonuje się pod kątem następujących zagadnień:

- 1) ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania (analiza luki przeszacowania),
- 2) ryzyko bazowe (analiza niedoskonałego powiązania [korelacji] w dostosowaniu stóp procentowych rynkowych i podstawowych NBP)),
- 3) prognoza przyszłych zmian stóp referencyjnych (w oparciu o aktualne oczekiwania rynku - krzywa dochodowości, prognozy w mediach oraz inne publikacje),
- 4) marża odsetkowa (analiza porównawcza),
- 5) weryfikacja trafności prognoz przyszłych zmian stóp procentowych oraz poziomu wyniku, poprzez porównanie przyjętych założeń ze stanem faktycznym,
- 6) monitorowanie przekroczenia limitów.

Raporty dot. ryzyka stopy procentowej są przygotowywane w cyklach miesięcznych i przekazywane do Zarządu Banku oraz w cyklach kwartalnych do Zarządu Banku, Komitetu Audytu i Rady Nadzorczej. Raporty prezentują analizę i wyjaśnienie przyczyn zaobserwowanych w tych okresach trendów w rozbiciu na poszczególne typy ryzyka oraz ewentualne sugestie dotyczące kroków, jakie Bank powinien podjąć w celu ograniczenia lub zmiany profilu ryzyka.

KONTROLA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM STOPY PROCENTOWEJ

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej objęte jest systemem mechanizmów kontrolnych uwzględniających wszystkie elementy tego procesu, a zwłaszcza narzędzia pomiaru, ocenę realizacji polityki Banku, system kompetencji i odpowiedzialności, mechanizmy informacyjno - sprawozdawcze stosowane na poszczególnych szczeblach zarządzania. Kontrola wewnętrzna w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmuje:

- 1) adekwatny proces identyfikacji i oceny ryzyka stopy procentowej, w powiązaniu z innymi ryzykami,
- 2) zasady polityki, procedury, instrukcje i metodologie, pozwalające na realizację zamierzonych celów,
- 3) adekwatne systemy informacji zarządczej i nadzorczej,

- 4) proces okresowego przeglądu I oceny zgodności działania komórek i jednostek organizacyjnych Banku z zasadami polityki i procedurami,
- 5) sformalizowany proces wprowadzania nowych produktów, w tym takich, które mogą narażać Bank na ryzyko stopy procentowej.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM OPERACYJNYM

STRATEGIA I PROCESY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM OPERACYJNYM

Ryzyko operacyjne definiowane jest jako ryzyko (możliwość) poniesienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów technicznych lub ze zdarzeń zewnętrznych. Do obszaru ryzyka operacyjnego włącza się ryzyko prawne natomiast wyłącza się ryzyko strategiczne, oraz ryzyko reputacji, które jest związane z ryzykiem biznesowym.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest stałe ograniczanie ryzyka, ochrona zasobów, systemów oraz procesów, jak również zabezpieczanie się przed ewentualnymi skutkami ryzyka.

Powszechny charakter występowania ryzyka operacyjnego oznacza, że każdy pracownik Banku oraz każda jednostka organizacyjna Banku są odpowiedzialni za identyfikację ryzyka operacyjnego występującego w obszarze ich kompetencji i podejmowanie działań mających na celu ograniczanie poziomu tego ryzyka.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym ma charakter zintegrowany, tzn. wszystkie czynności i funkcje związane z zarządzaniem tym ryzykiem połączone są w spójną, przejrzystą, kompletną i efektywnie działającą całość. W celu uniknięcia potencjalnego konfliktu interesów i zapewnienia obiektywizmu, funkcja oceny ryzyka operacyjnego w Banku jest oddzielona od funkcji podejmowania decyzji biznesowych. Funkcja kontrolna systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym jest autonomiczna i zlokalizowana została w Centrali Banku, w Wydziale Ryzyk.

Do głównych zadań systemu należą:

- 1) dostarczenie informacji na temat ryzyka, jego profilu oraz poziomu strat,
- 2) stosowanie działań redukujących ryzyko i jego skutki,
- 3) monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.

Na proces zarządzania ryzykiem operacyjnym składają się następujące grupy czynności:

- 1) identyfikacja i raportowanie ryzyka operacyjnego (w tym strat z tyt. ryzyka operacyjnego),
- 2) pomiar i monitorowanie ryzyka,
- 3) podejmowanie działań zaradczych,
- 4) kontrola procesu.

OGRANICZANIE RYZYKA I DZIAŁANIA ZAPOBIEGAWCZE

Bank zarządza ryzykiem operacyjnym w sposób systemowy i bieżący. Systemowe zarządzanie ryzykiem operacyjnym polega na tworzeniu rozwiązań bieżącego zarządzania ryzykiem i obejmuje ono:

- 1) tworzenie wewnętrznych regulacji i procedur dotyczących ryzyka,
- 2) rozwiązania organizacyjne dotyczące zarządzania ryzykiem,
- 3) rozwiązania techniczne,

- 4) doskonalenie wiedzy i umiejętności pracowników uczestniczących w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym.

Bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym polega na:

- 1) zapobieganiu zdarzeniom operacyjnym, powstającym w produktach, procesach wewnętrznych oraz w systemach, stosując narzędzia i instrumenty proponowane przez Zarząd i jednostki organizacyjne,
- 2) podejmowaniu działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń (incydentów),
- 3) likwidowaniu negatywnych skutków ryzyka.

W bieżącym zarządzaniu ryzykiem operacyjnym szczególny nacisk położony jest na wyjaśnienie przyczyn powstawania zidentyfikowanych incydentów.

Wybór środków ochrony ma na celu ograniczenie ryzyka poprzez zmniejszanie prawdopodobieństwa występowania incydentów bądź też zmniejszenie skutków potencjalnych incydentów (ograniczenie strat, jeżeli incydent wystąpi). Wyboru dokonuje się z uwzględnieniem istniejącej infrastruktury organizacyjnej i technicznej, kosztów danego środka ochrony oraz spodziewanego ograniczenia ryzyka w wyniku jego zastosowania.

POMIAR I RAPORTOWANIE RYZYKA OPERACYJNEGO

Bank wykorzystuje do monitorowania ryzyka operacyjnego i do jego oceny dane o identyfikowanych zdarzeniach i zagrożeniach z zakresu ryzyka operacyjnego, a także stratach powodowanych przez to ryzyko.

Bank decyduje o tolerancji na ryzyko i podejmuje odpowiednie działania po przekroczeniu dozwolonego poziomu ryzyka. Kierownictwo Banku jest systematycznie (raporty miesięczne) a w razie potrzeby także na bieżąco, informowane o poziomie ryzyka operacyjnego, a także o działaniach podejmowanych w związku ze zidentyfikowanymi zdarzeniami i zagrożeniami z zakresu ryzyka operacyjnego. Identyfikacji podlegają wszystkie zdarzenia (incydenty) niezależnie od tego, czy w momencie rejestracji miały charakter ryzyka zmaterializowanego czy też nie.

Identyfikacja zdarzeń historycznych (incydentów) dokonywana jest w codziennej pracy Banku, na poziomie jednostek i komórek organizacyjnych. Rejestr incydentów prowadzony jest obligatoryjnie w każdym Oddziale i Wydziale Banku oraz na każdym samodzielnie wyodrębnionym organizacyjnie stanowisku pracy. Przedmiotem monitoringu ryzyka operacyjnego są:

- 1) zdarzenia operacyjne i ich skutki,
- 2) poziom ryzyka operacyjnego,
- 3) skuteczność podejmowania działań w ramach działań zaradczych, i działań podejmowanych przez Zarząd,
- 4) wielkości objęte limitami lub wielkościami progowymi.

Pomiar ryzyka operacyjnego dokonywany jest w trzech ujęciach:

- 1) statystycznym - na podstawie danych wewnętrznych oblicza się skalę zarejestrowanych incydentów oraz poziom strat operacyjnych,
- 2) jakościowo-ilościowym - dokonuje się oceny poziomu ryzyka w procesach Banku (mapowania) oraz pomiaru wskaźników ryzyka operacyjnego,
- 3) zgodności z normami prawnym - oblicza się wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne.

Bank na podstawie danych o incydentach oblicza skalę zarejestrowanych zdarzeń operacyjnych oraz szacuje wielkość strat powstałych na skutek tychże zdarzeń. Szacunku strat dokonuje

Wydział Ryzyk w okresach miesięcznych, na podstawie zasad opisanych w „Instrukcji Zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy”.

Bank stosuje punktową ocenę poziomu ryzyka operacyjnego do analizowania procesów. Ocenę tę prowadzi się z uwzględnieniem spodziewanego prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożeń potencjalnych oraz ich wpływu (siły negatywnego oddziaływania zagrożenia) na procesy. Na podstawie przeprowadzonej oceny poziomu ryzyka operacyjnego w procesach sporządza się mapę ryzyka, będącą graficznym obrazem ryzyka operacyjnego zawartego w procesach Banku.

Bank wykorzystuje kluczowe wskaźniki ryzyka (KRI), określające miarę oraz definicję poziomu akceptowalności dla poszczególnych rodzajów ryzyka, pozwalając na śledzenie zmian w poziomie ryzyka w poszczególnych obszarach działalności Banku oraz na podejmowanie decyzji zarządczych. Ponadto, w ramach samooceny stosowane jest także dodatkowe narzędzie w formie ankiety czynników ryzyka operacyjnego, mające na celu identyfikację ewentualnych zagrożeń dla realizowanych przez Bank procesów.

STOSOWANE METODY WYLICZANIA WYMAGU KAPITAŁOWEGO NA POKRYCIE RYZYKA OPERACYJNEGO

Bank, do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego, stosuje metodę wskaźnika bazowego. Wskaźnik jest średnią wartością wyniku z okresu ostatnich trzech lat - jest to iloraz z sumy dodatnich wyników i liczby lat, w których wynik był dodatni. Roczny wynik kalkulowany jest jako suma wybranych pozycji rachunku zysków i strat, określonych w Rozporządzeniu CRR.

RAPORTOWANIE RYZYKA OPERACYJNEGO

Wszystkie Oddziały i Wydziały zobowiązane są do niezwłocznego wprowadzania incydentów ryzyka operacyjnego w formie elektronicznego zapisu w systemie ZORRO. Zbiorczy raport o incydentach ryzyka operacyjnego sporządza Wydział Ryzyk w cyklach miesięcznych i przekazuje ją na posiedzenia Zarządu Banku. Zarząd raportuje w sprawie ryzyka operacyjnego do Rady Nadzorczej raz na kwartał, na najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej przypadającym po kwartale, za który sporządzony jest raport.

Bank podejmuje działania przeciwdziałające ryzyku odpowiednio do wyników oceny tego ryzyka. Działania zabezpieczające obejmują:

- 1) wdrożenie i systematyczna weryfikacja procesów zapobiegania występowaniu oraz zmniejszenia skutków ryzyka, odpowiednio do rodzaju ryzyka i jego możliwego wpływu na wynik Banku
- 2) zapobieganie powstawaniu zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażającym utratą ciągłości działania Banku.
- 3) zapewnienie opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania Banku i wielkości ryzyka.
- 4) działania prewencyjne, związane z identyfikacją i monitoringiem ryzyka prowadzenia operacji, rozpoznawaniem i zapobieganiem powstawaniu zdarzeń ryzyka operacyjnego w trakcie codziennej działalności, a także zapewnienie identyfikacji i oceny ryzyka przed podjęciem istotnych decyzji związanych z wdrożeniem nowych produktów, procesów, systemów;
- 5) osłabianie i niwelowanie skutków zaszłych zdarzeń poprzez przygotowanie odpowiednich procedur i sposobów reagowania pracowników Banku na wypadek zajścia zdarzenia ryzyka

operacyjnego, a także poprzez dokonanie przeniesienia ryzyka na inne podmioty w przypadku opłacalności i dostępności takiej metody dla danego rodzaju ryzyka.

- 6) stosowanie ubezpieczeń.
- 7) tworzenie planów awaryjnych zachowania ciągłości działania.
- 8) okresowa weryfikacja procedur obowiązujących w Banku.

Suma strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w 2022 roku [tys. zł]

Tabela 2. Zestawienie zdarzeń ryzyka operacyjnego: 2022-01-01 - 2022-12-31 w tys. zł

Kategoria	Opis	w tys. zł
Oszustwo wewnętrzne	Przeprowadzenie transakcji niezgodnie z przepisami prawa lub regulaminem Banku.	0,08
Oszustwo zewnętrzne	Wyłudzenie przy użyciu karty	0,48
Oszustwo zewnętrzne	Wyłudzenie przy użyciu karty	0,08
Praktyka kadrowa i bezpieczeństwo pracy	Brak rezerwy kadrowej.	0,04
Klienci, produkty i praktyka biznesowa	Ujawnianie informacji prywatnych dotyczących klienta.	0,69
Klienci, produkty i praktyka biznesowa	Naruszenie przepisów wewnętrznych regulujących obsługę klienta.	0,63
Klienci, produkty i praktyka biznesowa	Nieprzestrzeganie wewnętrznych aktów prawnych.	0,06
Uszkodzenia aktywów	Przypadkowe zalanie pomieszczeń.	0,89
Uszkodzenia aktywów	Wady budynków, w tym konstrukcyjne i straty budowlane.	0,80
Zakłócenia działalności i błędy systemów	Zaniedbania pracowników.	3,00
Zakłócenia działalności i błędy systemów	Awaria urządzenia technicznego lub systemu (w tym systemu zabezpieczeń).	0,40
Zakłócenia działalności i błędy systemów	Awaria serwera sieciowego	0,07
Zakłócenia działalności i błędy systemów	Nieprawidłowe działanie klimatyzacji i wentylacji.	0,07
Zakłócenia działalności i błędy systemów	Niewystarczająca funkcjonalność oprogramowania.	1,85
Zakłócenia działalności i błędy systemów	Zawieszanie się aplikacji, np.: w przypadku dużej liczby użytkowników jednocześnie korzystających z bazy danych, której	0,11
Zakłócenia działalności i błędy systemów	Przerwa w działaniu bankomatu spowodowana brakiem łączności	0,04

Zakłócenia działalności i błędy systemów	Brak zasilania energetycznego.	0,17
Zakłócenia działalności i błędy systemów	Awaria zasilaczy UPS.	0,04
Zakłócenia działalności i błędy systemów	Uszkodzenia urządzeń elektrycznych oraz sieci energetycznych	0,07
Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	Zerwanie połączenia z bazą danych w trakcie realizacji transakcji.	5,75
Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	Nadwyżka w bankomacie	0,10
Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	Błędne wprowadzenie danych np.: kwoty przelewu, beneficjenta, numeru rachunku czy kredytu odnawialnego.	0,74
Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	Różnice kasowe.	0,15
Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	Zastosowanie błędnej ceny lub błędu odnośnie typu produktu przy dokonywaniu transakcji.	3,94
Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	Spóźnione lub brak wypłat rat kredytu, odsetek z winy Banku.	0,04
Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	Spóźniona lub brak realizacji dyspozycji klienta, np.: przelewu, wypłaty, zamknięcia rachunku, zablokowania konta lub karty.	0,52
Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	Sporządzenie wadliwej sprawozdawczości zewnętrznej.	0,03
Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	Błędne wprowadzenie parametrów do systemu - indywidualne warunki.	0,16
Praktyka kadrowa i bezpieczeństwo pracy	Wypadki na terenie administrowanym przez Bank	0,04

ZARZADZANIE RYZYKIEM KAPITAŁOWYM

STRATEGIA I PROCESY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM KAPITAŁOWYM

Celem strategicznym w zakresie zarządzania kapitałem jest zapewnienie odpowiedniej struktury i systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności, głównie poprzez maksymalizację wyniku finansowego oraz jego przeznaczenie na zwiększenie funduszy własnych Banku.

Głównym celem polityki kapitałowej Banku jest utrzymywanie takiego poziomu kapitału, który pozwala na zapewnienie sukcesywnego wzrostu skali działania Banku, przy jednoczesnym ponoszeniu akceptowalnego przez Bank poziomu ryzyka występującego w jego działalności. Aby zapewnić realizację tych priorytetów zasadniczym celem kapitałowym Banku jest osiągnięcie przewidzianego planem poziomu funduszy własnych oraz utrzymywanie ich na poziomie zabezpieczającym zidentyfikowane ryzyka istotne, występujące w działalności Banku.

LIMITOWANIE, POMIAR I RAPORTOWANIE RYZYKA KAPITAŁOWEGO

Akceptowany przez Bank poziom ryzyka mierzonego ilościowo wartością kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich istotnych ryzyk występujących w jego działalności określony jest z uwzględnieniem zapisów w „Instrukcji szacowania kapitału wewnętrznego oraz oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy” oraz pożądanego i akceptowanego profilu ryzyka kapitałowego (strukturę kapitału) zawarty w „Polityce zarządzania kapitałem w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy”. W okresach kwartalnych Bank przeprowadza kapitałowe testy warunków skrajnych. Kapitałowy test warunków skrajnych wykonywany jest w układzie czterostopniowym i obejmuje wyliczenie relacji skorygowanych wymogów kapitałowych do funduszy własnych:

- 1) Test I stopnia - Założenie łącznego wystąpienia maksymalnych wymogów kapitałowych dla każdego rodzaju ryzyka ustalonych za okres ostatnich 12 miesięcy oraz porównanie wymogów z funduszami własnymi na datę badania, z pomniejszeniem o amortyzację funduszu udziałowego, instrumentów kapitałowych oraz pożyczek podporządkowanych, obowiązującym na datę 31.12.2022r.
- 2) Test II stopnia - Założenie pogorszenia się parametrów makroekonomicznych i ich wpływu na adekwatność kapitałową Banku, poprzez korektę rocznego wyniku finansowego, z uwagi na:
 - a) Spadek marży odsetkowej o 0,2% (w wyniku zmian ogólnego poziomu stóp procentowych oraz działań konkurencji),
 - b) Spadek przychodów z prowizji o 0,5% (w wyniku działań konkurencji),
 - c) Wzrost kredytów zagrożonych o 8% - koszty z tytułu odpisów na rezerwy, z uwzględnieniem wskaźnika poziomu rezerw - poziom rezerw/portfel kredytowy (w wyniku pogorszenia parametrów makroekonomicznych, jak PKB, poziom bezrobocia),

Test obejmuje porównanie wymogów z testu I stopnia z funduszami własnymi na datę badania, skorygowanymi o wynik finansowy uwzględniający spadek wyniku z odsetek, spadek przychodów z prowizji oraz wzrost kosztów tworzenia rezerw.

- 3) Test III stopnia - Założenie wystąpienia warunków Testu II stopnia oraz dodatkowo procentowy wzrost wymogów kapitałowych z tytułu wzrostu skali działania Banku/wzrostu ponoszonego ryzyka, na przestrzeni ostatnich 12 miesięcy o 13%;
- 4) Test IV stopnia - Założenie wystąpienia warunków Testu III stopnia oraz dodatkowo wzrost funduszy własnych w wyniku uruchomienia planu awaryjnego, obejmującego spadek kosztów działania banku o 5,10%.

Wyniki testów przekazywane są Zarządowi Banku, Komitetowi Audytu i Radzie Nadzorczej Banku jako element raportu z oceny poziomu adekwatności kapitałowej Banku.

KONTROLA ZARZĄDZANIA KAPITAŁEM

Bank posiada adekwatny system kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania kapitałem. Fundamentalnym składnikiem tego systemu jest niezależne, regularne badanie i ocena efektywności systemu zarządzania kapitałem.

Efektywny system kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania kapitałem obejmuje:

- ocenę procesów szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania kapitałowego, oraz ocenę przeglądów tych procesów,
- ocenę adekwatności procesu zarządzania kapitałem do skali i zakresu działalności Banku,

- ocenę procesów planowania kapitałowego,
 - przegląd aktualności obowiązujących regulacji wewnętrznych w tym zakresie.
- Audyt dokonuje niezależnej oceny: procesu zarządzania kapitałem, przeglądów oraz systemu kontroli wewnętrznej.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM BIZNESOWYM

STRATEGIA I PROCESY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM BIZNESOWYM

Ryzykiem biznesowym Bank zarządza opracowując plan finansowo-gospodarczy, w którym uwzględnia wpływ warunków makroekonomicznych na poziom ryzyk oraz adekwatność kapitałową w okresie planowanym. Zarządzanie ryzykiem biznesowym w Banku skupia się głównie na obszarze ryzyka wyniku finansowego, definiowanego jako ryzyko realizacji wyniku finansowego poniżej wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału.

Celem strategicznym Banku w odniesieniu do ryzyka wyniku finansowego jest generowanie wyniku finansowego na poziomie zapewniającym stabilny wzrost funduszy własnych, adekwatny do wzrostu ponoszonego ryzyka, poprzez efektywne zarządzanie działalnością bankową, mającą wpływ na ostateczny poziom wyniku finansowego.

LIMITY OGRANICZAJĄCE RYZYKO BIZNESOWE

Dopuszczalny poziom ryzyka biznesowego w Banku wyrażony jest za pomocą stopnia narażenia wyniku finansowego oraz funduszy własnych Banku na to ryzyko (poprzez system wewnętrznych limitów narażenia Banku na ryzyko wyniku finansowego).

Bank w ramach analizy ryzyka wyniku finansowego monitoruje zgodnie z planem finansowym oraz Strategią Banku wskaźniki, do których należą:

1. Stopa zwrotu z aktywów ROA;
2. Stopa zwrotu z funduszy ROE;
3. Relacja kosztów działania banku z amortyzacją do wyniku działalności bankowej;
4. Marża odsetkowa

POMIAR I RAPORTOWANIE RYZYKA BIZNESOWEGO

Monitorowanie ryzyka biznesowego, w tym w szczególności ryzyka wyniku finansowego odbywa się w Wydziale Ryzyk.

Zarządzanie ryzykiem wyniku finansowego w Banku oparte jest na analizie czynników mających wpływ na poziom wyniku finansowego oraz jego stabilność/zmienność w czasie. Pomiar ryzyka wyniku finansowego odbywa się poprzez analizę historyczną:

1. Poziomu i struktury aktywów i pasywów,
2. Poziomu i struktury przychodów i kosztów oraz zmienność elementów rachunku zysków i strat, mających wpływ na poziom wyniku finansowego,
3. Ryzyka kredytowego,
4. Ryzyka płynności,
5. Ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym,

Informacje z zakresu oceny ryzyka wyniku finansowego przekazywane Zarządowi Banku w cyklach miesięcznych. Zarząd przedstawia raporty z zakresu analizy ryzyka wyniku finansowego

w cyklach kwartalnych Komitetowi Audytu a następnie prezentuje na posiedzeniach Rady Nadzorczej.

KONTROLA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM BIZNESOWYM

Zarządzanie ryzykiem wyniku finansowego objęte jest systemem mechanizmów kontrolnych uwzględniających wszystkie elementy tego procesu, a zwłaszcza narzędzia pomiaru, ocenę realizacji polityki Banku, przestrzeganie ustalonych wewnętrznych limitów, system kompetencji i odpowiedzialności, mechanizmy informacyjno-sprawozdawcze stosowane na poszczególnych szczeblach zarządzania.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM BRAKU ZGODNOŚCI

Ryzyko braku zgodności – jest to ryzyko rozumiane jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania.

STRATEGIA I PROCESY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM BRAKU ZGODNOŚCI

Podstawowym zadaniem jest uzyskanie stanu, w którym wszelkie działania Banku, jego organów i pracowników są w maksymalnym stopniu zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi, a także standardami rynkowymi.

Ryzyko braku zgodności należy rozumieć jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych w procesach funkcjonujących w Banku.

Wszelkie działania Banku lub pracowników naruszające przepisy prawa lub standardy rynkowe, brak przestrzegania regulacji wewnętrznych prowadzący do naruszenia prawa lub standardów rynkowych, mogą prowadzić do naruszenia wizerunku Banku jako instytucji wiarygodnej i uwzględniającej w swych działaniach zasady legalności i etycznego postępowania oraz spowodować negatywne skutki:

- 1) finansowe - w postaci kar, zasądzonych odszkodowań skutkujące bezpośrednią stratą finansową;
- 2) niefinansowe – w postaci utraty reputacji lub osłabienia wizerunku Banku o sile oddziaływania dużo bardziej dotkliwej niż bezpośrednie straty finansowe.

Zapewnianie zgodności oznacza czynności dokonywane w ramach systemu kontroli wewnętrznej, w celu zapewnienia przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych, standardów rynkowych, odpowiednio poprzez funkcję kontroli oraz zarządzanie ryzykiem braku zgodności.

Celem bezpośrednim zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczenie strat finansowych i niefinansowych, spowodowanych nieprzestrzeganiem lub brakiem zgodności działań Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi Banku lub przyjętymi przez Bank zobowiązaniami lub standardami postępowania.

Celem pośrednim jest ograniczanie występowania ryzyka prawnego i ryzyka operacyjnego, stanowiących podstawę występowania ryzyka braku zgodności oraz będącego ich skutkiem ryzyka utraty reputacji Banku.

Realizacja tych celów wymagała wprowadzenia w Banku procedur umożliwiających

monitorowanie, pomiar, raportowanie oraz identyfikację, ocenę, wdrażanie i realizację mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności w Banku.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności realizowany w Banku obejmuje:

- 1) identyfikację – poprzez analizę przepisów prawa - na podstawie informacji wewnętrznych i zewnętrznych, np. baz danych o zmianach aktów prawnych, rejestrów wewnętrznych Banku, a także zgłoszonych informacji o naruszaniu przepisów, pozwalającą na wstępne zlokalizowanie obszarów ryzyka, które następnie zostaną poddane ocenie;
- 2) ocenę ryzyka – poprzez pomiar lub szacowanie;
- 3) kontrolę ryzyka - projektowanie i wprowadzanie, bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności, mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności;
- 4) monitorowanie wielkości i profilu ryzyka braku zgodności, po zastosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności;
- 5) raportowanie na temat ryzyka braku zgodności.

W procesie zarządzania ryzykiem braku zgodności uczestniczą:

- 1) Zarząd;
- 2) Rada Nadzorcza;
- 3) Komitet Audytu;
- 4) Samodzielne Stanowisko ds. zgodności i kontroli;
- 5) kierownicy jednostek i komórek organizacyjnych Banku;
- 6) pracownicy.

Profil ryzyka braku zgodności Banku określany jest na podstawie analizy danych dotyczących strat finansowych oraz niefinansowych wywołanych zdarzeniami ryzyka braku zgodności przez Samodzielne Stanowisko ds. zgodności i kontroli.

POMIAR I RAPORTOWANIE RYZYKA BRAKU ZGODNOŚCI

Monitorowanie zdarzeń ryzyka braku zgodności jest wykonywane przez Samodzielne Stanowisko ds. zgodności i kontroli, w oparciu o informacje otrzymywane z odpowiednich jednostek i komórek organizacyjnych Banku.

Raportowanie w sprawie ryzyka braku zgodności odbywa się cyklicznie do Zarządu Banku, Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu Banku oraz Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

W 2022 roku koszty z tytułu ryzyka braku zgodności wyniosły w sumie 62,94 zł tj. 0,12 % maksymalnego ogólnego limitu założonego na ryzyko braku zgodności w kwocie 54.500,00 zł.

4. Opis systemu kontroli wewnętrznej zgodnie z Rekomendacją H 1.11

System kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy został wprowadzony na podstawie:

- 1) Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo Bankowe,
- 2) Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach,

3) Rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego z kwietnia 2017 r. dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej został zorganizowany na trzech niezależnych poziomach, (liniach obrony).

Działanie pierwszego poziomu, w ramach systemu kontroli wewnętrznej obejmuje:

- 1) Stosowanie przez pracowników jednostek i komórek organizacyjnych pierwszego poziomu, odpowiednich mechanizmów kontrolnych, (tj. m.in. procedur, podziału obowiązków autoryzacji operacji finansowych i gospodarczych w systemach bankowych),
- 2) Dokonywanie przez pracowników jednostek i komórek organizacyjnych pierwszego poziomu w ramach obowiązków służbowych, wynikających z regulacji wewnętrznych Banku lub ich zakresów obowiązków, niezależnego monitorowania poziomego przestrzegania mechanizmów kontrolnych, poprzez ich weryfikację bieżącą lub testowanie.

Działanie drugiego poziomu, w ramach systemu kontroli wewnętrznej obejmuje:

- 1) stosowanie przez pracowników jednostek i komórek organizacyjnych drugiego poziomu, odpowiednich mechanizmów kontrolnych,
- 2) dokonywanie przez pracowników jednostek i komórek organizacyjnych drugiego poziomu, w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych, wynikających z regulacji wewnętrznych Banku lub ich zakresów obowiązków, niezależnego monitorowania mechanizmów kontrolnych poprzez:
 - a) monitorowanie pionowe (weryfikacja bieżąca lub testowanie pierwszego poziomu przez drugi) lub
 - b) monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie poziome w jednostkach i komórkach organizacyjnych drugiego poziomu).

Na trzeci poziom składa się działalność audytu wewnętrznego sprawowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS na podstawie zawartej umowy z dnia 31.12.2015 r.

System kontroli wewnętrznej został dopasowany do struktury organizacyjnej, wielkości i profilu ryzyka Banku, w szczególności uwzględniając:

- 1) stopień skomplikowania procesów funkcjonujących w Banku,
- 2) zasoby którymi dysponuje Bank,
- 3) ryzyko zaistnienia nieprawidłowości w zakresie poszczególnych procesów, w tym w szczególności w zakresie procesów istotnych, ocenę dotychczasowej adekwatności i skuteczności pierwszej, drugiej i trzeciej linii obrony.

System kontroli wewnętrznej funkcjonuje w sposób zapewniający osiągnięcie celów, o których mowa w art. 9c ust. 1 ustawy – Prawo bankowe tj.:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w banku;
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Do obowiązków Rady Nadzorczej należy nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej. Rada Nadzorcza monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od komórki ds.

zgodności i kontroli, audytu wewnętrznego, Zarządu Banku oraz Komitetu Audytu. Rada Nadzorcza powołuje zgodnie z przepisami prawa Komitet Audytu, któremu zleca bieżące monitorowanie systemu kontroli wewnętrznej, w tym monitorowanie skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

Do obowiązków Zarządu Banku należy zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnianie we wszystkich jednostkach organizacyjnych, komórkach organizacyjnych, i stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej.

Zarząd zapewnia niezależność komórki ds. zgodności i kontroli oraz odpowiednie zasoby kadrowe i środki finansowe niezbędne jej do skutecznego wykonywania zadań i systematycznego podnoszenia kwalifikacji.

Funkcja kontroli ma za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, obejmuje ona stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.

Funkcja kontroli realizowana jest na pierwszym i drugim poziomie zarządzania (liniach obrony). Na funkcję kontroli składają się:

- 1) mechanizmy kontrolne;
- 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych;
- 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej wyodrębniono komórkę ds. zgodności i kontroli tj. Samodzielne Stanowisko ds. zgodności i kontroli (SSZK), które ma za zadanie zapewnienie zgodności, w tym identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności, działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi, standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie. SSZK jednocześnie pełni rolę komórki kontroli wewnętrznej.

W Banku funkcjonują mechanizmy zapewniania niezależności komórce ds. zgodności i kontroli. SSZK umiejscowione jest w Pionie zarządzania Bankiem, podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku, ma zapewniony bezpośredni kontakt z członkami Zarządu, Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu, w tym poprzez udział w ich posiedzeniach, a także dostęp do dokumentów, informacji, systemów informatycznych niezbędnych do wykonywania czynności kontrolnych, zachowuje odpowiedni poziom niezależności działań od działalności kontrolowanych obszarów. Komórka działa w oparciu o Regulamin zatwierdzony przez Radę Nadzorczą.

Rada Nadzorcza Banku dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej. Ocena adekwatności i skuteczności 3 linii obrony jest dokonywana przez Radę Nadzorczą Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Ocena ta jest wykorzystywana przez Radę Nadzorczą Banku do dokonania oceny systemu kontroli wewnętrznej w Banku.

Uchwałą z dnia 31.03.2023 r. Rada Nadzorcza Banku uwzględniając opinię Komitetu Audytu dokonała pozytywnej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym: pozytywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, a także pozytywnej oceny komórki ds. zgodności i kontroli za 2022 rok.

IV. Informacje ujawniane zgodnie z Rekomendacją Z 13.6 dot. sposobu zarządzania istotnymi konfliktami interesów.

Podstawowym dokumentem, w którym opisany został proces zarządzania konfliktem interesów w Banku jest Polityka przeciwdziałania i zarządzania konfliktem interesów w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy, która szczegółowo określa zasady identyfikacji, oceny i zarządzania konfliktem interesów.

Bank dokłada wszelkich starań, aby w przypadkach powstania konfliktu interesów nie doszło do naruszenia interesów klienta.

Bank z dochowaniem najwyższej staranności, podejmuje wszelkie możliwe kroki w celu zapobiegania negatywnym skutkom zaistniałego konfliktu interesów.

Zakres Polityki obejmuje:

- 1) okoliczności, które stanowią konflikt interesów lub mogą powodować jego powstanie;
- 2) zasady przeciwdziałania i zarządzania konfliktem interesów w Banku;
- 3) środki i procedury stosowane przez Bank w celu przeciwdziałania i zarządzania konfliktem interesów.

Członkowie organów Banku oraz wszyscy pracownicy Banku są zobowiązani do zgłaszania sytuacji, które wywołują lub mogą wywołać konflikt interesów, jak również tych, w których wystąpił konflikt interesów ich dotyczący.

Samodzielne Stanowisko ds. zgodności i kontroli (SSZK) dokonuje oceny, czy dane zdarzenie nosi znamiona wystąpienia konfliktu interesów, weryfikuje czy podjęto decyzje i wdrożono odpowiednie środki w celu zapobiegania konfliktom bądź negatywnym skutkom ich wystąpienia oraz dokonuje ewidencji w rejestrze konfliktów interesów.

Wpisowi do rejestru konfliktów interesów podlegają informacje dotyczące zidentyfikowanych przypadków konfliktu interesów wraz z opisem środków podjętych w celu zarządzania konfliktem przekazane do SSZK. Wpisy nie podlegają usuwaniu.

SSZK co najmniej raz w roku dokonuje przeglądu Polityki oraz na podstawie wpisów zawartych w rejestrze konfliktów interesów przygotowuje raport z wykonywania czynności określonych w Polityce. Raport jest przedkładany Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku.

Niezależnie od postanowień Polityki, pracownik Banku posiadający wiedzę odnośnie sytuacji, które mogą wywołać bądź w których wystąpił konflikt interesów ma możliwość dokonania zgłoszenia za pomocą anonimowych kanałów przekazywania informacji, zgodnie z zasadami określonymi w Procedurze anonimowego zgłaszania przez pracowników naruszeń prawa oraz obowiązujących procedur i standardów etycznych w Banku Spółdzielczym w Oleśnicy.

Zasady w zakresie zapobiegania konfliktowi interesu zawiera także Regulamin organizacyjny Banku Spółdzielczego w Oleśnicy, zgodnie z którym:

Wewnętrzny podział zadań i kompetencji decyzyjnych w Banku powinien zapobiegać sytuacjom mogącym prowadzić do konfliktu interesów, w tym wynikających z powiązań personalnych.

W przypadkach ryzyka występowania konfliktu interesów wprowadza się zasadę podejmowania

istotnych decyzji i czynności związanych z funkcjonowaniem Banku, w tym decyzji kredytowych i reprezentacji przy zawieraniu umów, w sposób zapewniający odpowiednią niezależność i eliminujących ryzyko:

- 1) wyłączenie osoby objętej ryzykiem konfliktu interesu z podejmowania danej decyzji lub reprezentowania Banku przy zawarciu umowy;
- 2) obowiązek samodzielnego działania osoby podejrzewającej możliwość wystąpienia ryzyka konfliktu interesu z racji jej działania, np. w postaci wniosku o wyłączenie z danej decyzji;
- 3) działanie Banku obejmujące zapewnienie zatwierdzenia decyzji przez niezależne, kompetentne osoby – w razie niemożności wyłączenia danej osoby z procesu decyzyjnego.

Wyłączenie osoby objętej konfliktem musi odbyć się bez uszczerbku dla zachowania właściwej reprezentacji Banku w umowie lub zachowania zgodności z przepisami wewnętrznymi i zewnętrznymi dotyczącymi podejmowania czynności.

V. Oświadczenie Zarządu Banku

Na podstawie art. 431 ust 3 Rozporządzenia (UE) 575/2013 Zarząd Banku oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy informacje zawarte w niniejszym dokumencie są adekwatne do stanu faktycznego, a zakres ujawnianych informacji jest zgodny z wymaganiami części ósmej Rozporządzenia CRR.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Oleśnicy

.....
Aleksander Dachowski
Prezes Zarządu

.....
Krzysztof Pichliński
Wiceprezes Zarządu

.....
Wojciech Niedbalka
Wiceprezes Zarządu

RADA NADZORCZA BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W OLEŚNICY

Sekretarz Rady Nadzorczej
Zygmunt Wójcicki

PRZEWODNICZĄCA RADY NADZORCZEJ
Aleksandra Sieruga

Załącznik nr 1 - Ocena wyboru zakresu ogłaszanych informacji

Bank w przyjętej *Polityce ujawniania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym Banku Spółdzielczego w Oleśnicy w zakresie adekwatności kapitałowej, wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających ogłoszeniu* wprowadzonej Uchwałą Nr 05/18/2023 Zarządu Banku Spółdzielczego w Oleśnicy z dnia 23 marca 2023 roku i zatwierdzonej Uchwałą Nr 04/01/2023 Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Oleśnicy z dnia 31.03.2023 roku, w § 4 stwierdza, odnosząc się do zapisów *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (dalej: Rozporządzenie CRR)* m. in.:

1. *Bank ujawnia informacje o charakterze ilościowym i jakościowym dotyczące adekwatności kapitałowej oraz informacje podlegające ogłoszeniu, określone w części ósmej, tytule II i III Rozporządzenia CRR, Prawie bankowym oraz w Rekomendacjach Komisji Nadzoru Finansowego.*
2. *W celu spełnienia wymogów określonych w Rozporządzeniu CRR, Bank jako instytucja mała i niezłożona, w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 145 Rozporządzenia CRR oraz instytucja nienotowana w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 148 Rozporządzenia CRR, raz do roku ujawnia najważniejsze wskaźniki, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR.[...]*

Zgodnie z zapisami *Instrukcji sporządzania i ogłaszania przez Bank Spółdzielczy w Oleśnicy informacji podlegających ujawnieniom* (tekst jednolity wprowadzony Uchwałą Zarządu Banku Spółdzielczego w Oleśnicy z dnia 23 marca 2023 r. nr 04/18/2023 § 9 m. in.:

1. *Bank zobowiązany jest do corocznej oceny i wyboru zakresu ogłaszanych informacji określonych w art. 433a, 433b oraz 433c, w części ósmej, tytule II i III, Rozporządzenia CRR dla odpowiedniej instytucji z uwzględnieniem możliwości zastosowania odstępstwa.*
2. *Ocena, o której mowa w pkt. 1 podlega opublikowaniu wraz z jej uzasadnieniem.*
3. *Za sporządzenie okresowej oceny i przekazanie jej do opublikowania do Wydziału Finansowego odpowiedzialne jest Samodzielne Stanowisko ds. zgodności i kontroli [...].*

Proponuje się dokonać wyboru zakresu ogłaszanych informacji za rok 2022 zgodnie z ww. zapisami *Polityki ujawniania informacji [...]* dla instytucji małej i niezłożonej – zgodnie z definicją zawartą art. 4 ust. 1 pkt. 145 *Rozporządzenia CRR* oraz instytucji nienotowanej – zgodnie z definicją art. 4 ust. 1 pkt 148 *Rozporządzenia CRR*.

Zgodnie z zapisami *Rozporządzenia CRR* art. 433 b

1. W celu spełnienia wymogów określonych w *Rozporządzeniu CRR*, Bank, jako **instytucja mała i niezłożona** w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 145 *Rozporządzenia CRR*, ujawnia:
 - 1) raz do roku:
 - a) swoje cele i polityki w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka (art. 435 ust. 1 lit. a, e, oraz f),

- b) wymogi w zakresie funduszy własnych i kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem (art. 438 lit. d),
 - c) informacje na temat polityki wynagrodzeń (art. 450 ust. 1 lit. a-d, h, i oraz j,
 - 2) raz na pół roku – najważniejsze wskaźniki, o których mowa w art. 447 *Rozporządzenia CRR*.
2. W celu spełnienia wymogów określonych w *Rozporządzeniu CRR*, Bank, jako instytucja mała i niezłożona w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 145 *Rozporządzenia CRR* oraz instytucja **nienotowana** w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 148 *Rozporządzenia CRR*, raz do roku ujawnia najważniejsze wskaźniki, o których mowa w art. 447 *Rozporządzenia CRR*.